

SANDPAPPRET

NR 1

ÅRG 13

FN-KAMRATERNA 72 M

**BLEV SLAGHÖKEN
DUVA, ELLER
DUVHÖK?**

SANDPAPPRET

NR 1 " Februari 2006 " ÅRGÅNG 18
Medlemsblad för Kamraterörelsen FN - kamraterna 72 M

INNEHÅLL	SIDA	ANSVARIG / FÖRFATTARE
Redaktion och innehåll	2	Redaktören
Batch har ordet	3	Bataljonschefen Göran Wetterlundh
Från Styrelsen		
Kris och krishantering		
Föreningsinformation	4	Lars Josefson Styrelseordförande
Rapport från julbordet	4-5	Bo Ringdal Sekreterare
Hemsida för FN-kamraterna 72 M	5	Leif Willman
Adressuppgifter	5	Redaktören
Medlemsnytt		
Jubilarer	5-6	Per Hallgren Kassör
På tal om Palestina	6	Bengt Hållkvist
Nytt från Högkvarteret -- FN - aktuellt		
Avlidna FN-kamrater/-veteraner	7-8	Göran Wetterlundh Bengt Hållkvist Per Hallgren
Minsprängda fredssoldater	8	Bengt Hållkvist
Avliden FN-instruktör och krigsveteran	8-10	Bengt Hållkvist
Översiktsskarta internationella insatser	10	Redaktören
Fredskamp -- Medicin		
Nytt internationellt sjukvårdsemlen	11	Bengt Hållkvist
Stabsredaktörens spalt	12-13	Kåbe Lidén
"Al - Limerickar"	13	Sture Ahlstedt
MÖ - humor... hörn berättas	14	Bengt Hållkvist
Ökenvärlden...	15-16	Alv Svensson
Redaktionellt	16	Redaktören
Strövtåg i Bibelns länder	17-18	Ingvar Holmquist
Vårt att veta från MÖ...	19-20	Redaktören
Vad bjuder Främre Orienten?	20	Per Hallgren

Omslagsbild främre: Collage om hök eller duva?
Signerade foton:

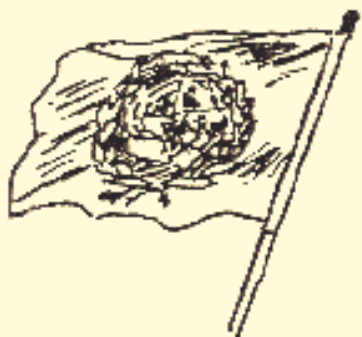
Osignerade foton
Översiktsskarta svenska fredsbevarande insatser
Signerade illustr:

Bengt Hållkvist
Stieg Forsberg, Genom Bo Ringdal,
Reuters, Genom Ingvar Holmquist
Försvarmakten/SvD, Ur SvD, Ur ÖC
Osignerad från HKV
Bengt Hållkvist

REDAKTÖR: Bengt Hållkvist, Informationsbyrå Hållkvist
Sjödalen 40
590 77 VRETA KLOSTER
Organisationsnummer: 38 06 16 - 3214
2 Plusgironummer: 832 57 63 - 4

("F-skattereg")
Tel: 013 - 602 45
Fax: 013 - 602 45

E-post: bengt.hallkvist@zeta.telenordia.se

Batch

har - ordet

KRIS OCH KRISHANTERING

När dessa rader nedtecknas i december 2005, har vi fått ta del av medborgarkommissionens rapport om hur och på vilket sätt tsunamikatastrofen sköttes av den svenska statsledningen. Det är ingen överdrift att påstå att rapporten avslöjar stora och anmärkningsvärda brister i ledningsförmågan i en krissituation. Svenska folkets dom kan nog bli hård.

Jag har inte läst hela rapporten men -- av vad jag kan förstå -- har militärens roll eller betydelse behandlats endast i förbigående. Man konstaterar b.a. att jourtjänsten var indragen på försvarsdepartementet. Efter Kalla krigets slut och efter hand som försvarets styrka i freds- samt krigsorganisationen reducerats har kännedom om det militära ledarskapet omedvetet (eller medvetet?) fallit i glömska. Försvarsmaktens chefer på alla nivåer är utbildade och övade i förråga att fatta beslut och ta ansvar i olika former av kriser. På något sätt vilar Ådalskravallerna såsom en mörk skugga över synen på militära insatser i en fredssituation. Vem skulle i dag tro att något liknande skulle kunna inträffa?

Det skulle nog vara värdefullt om regering och chefstjänstemän deltog i en militär ledarskapskurs. Många i näringslivet tar tacksamt emot inbjudningar till sådana kurser!

Det nyss sagda kan möjligen uppfattas som okritiskt, särskilt som jag då och då i mina "ledare" varit allt annat än positiv till hur vissa frågor hanteras inom Försvarsmakten i dag. Den militära förmågan att hantera akuta krissituationer tror jag trots allt finns kvar. Liknande tankar framförs ju också av våra kamrater Lars Borwin, Rolf Sjöberg och Bengt Hällkvist i föregående nummer av Sandpappret.

Invandrärfrågor, arbetslöshet samt ungdomsbrotslighet är också frågor som skulle kunna diskuteras under rubriken "kris". Det finns inga patentlösningar men om nu inte försvaret har någon roll i akuta kriser kan kanske försvarets personal göra samhällsinsatser på andra sätt. Här kommer ett exempel från Halmstad.

Ett antal arbetslösa invandrare med viss kriminell bakgrund har under hösten deltagit i kurser i regi av Halmstad garnison och i samverkan med kommunen. En överlevnadsutbildning avslutade kurserna. Efteråt konstaterade alla att det var det bästa de någonsin hade varit med om. De hade fått lära sig mycket om sig själva, fått lära sig ta ansvar samt fått nya vänner över kulturella och religiösa gränser. Av egen erfarenhet och genom ett antal artiklar i svensk dagspress vet jag att de flesta av våra unga invandrare både kan och vill göra positiva insatser i sitt nya hemland. Försvarsmakten skall naturligtvis inte ta över det sociala ansvaret i samhället men hur många ungdomar, pojkar såväl som flickor, skulle inte se värnplikten som en positiv utmaning.

Jag har tidigare berört våra internationella fredsinsatser. Sandpappret har regelbundet förtjänstfullt redovisat den aktuella situationen. Det är trots allt en imponerande insats, som vårt land gör. Det internationella åtagandet samt utvecklingen i världen pekar mot att behovet av insatser kommer att öka. Jag hoppas att våra svenska soldater ges de bästa förutsättningarna inte minst materiellt. Att snåla på skydds- och vapenutrustning vore brottsligt.

Göran Wetterlundh -- 001

Sedan ovanstående artikel skrivits har vi fått bevis på att våra jägarsoldater (inom ISAF) i Afghanistan ännu ej fått pansarskyddade 4-mannajeeper 'Giallon' -- två mindodades i novida varav Jesper Lindblom dog först. Hed 3

Från STYRELSEN

FÖRENINGSPERSONER

Styrelsen avhöll terminens sista styrelsemöte 9 december. Bland de ärenden som behandlades kan nämnas glädjen över vår tina nemsida, dito över ytterligare ett nummer av Sandpappret. Tack Leit och Bergt!! Arbete med våra nya stadgar fortsätter. Synpunkterna som har inkommit på Utkast I bearbetades. Utkast II går ut till dem, som besvarat Utkast I -- senast i januari 2006. Några större förändringar synes icke vara att vänta. Nära nog samtliga "remissinstanser" var tillfreds med utkastet.

Planeringen av nästa Föreningsmöte fortskrider. Klart är att det kommer att avhållas en helg mellan 8 september och 10 oktober 2006. Klart är också att det inte förläggs till vare sig Götaland eller Norrland. Vi återkommer i frågan -- på hemsidan och måhända i nästa nummer av Sandpappret.

De krafter, som hade förtorats under mötet, återtog en timme senare genom inmundigande av det traditionella julbordet.

Lars Josefson - 004

RAPPORT FRÅN JULBORDET

En tradition sedan många år är att mätglada medlemmar, som kan komma loss, träffas några veckor före jul för att fira julbord tillsammans. Eftersom flertalet kamrater bor i Stockholmsområdet har det blivit naturligt att v samlas där. Det brukar vara kring tio personer -- ibland fler, ibland färre. Några kommer nästan alltid andra bara ibland. I år var vi åtta kamrater, som slöt upp sent på eftermiddagen fredagen den 6 december. De hungriga var (Obs! I bokstavsordning -- inte som man vid en första anblick kan tro efter hur mycket man åt!) Arne Gustafsson, Lennart Korwall, Kåbe Lidén, Walter Meijer, Bo Ringdahl, Björn Sterner, Alfv Svensson och Lars Thidevall. Den uppmärksamme läsaren noterar, att det inte alls bara är kamrater från Stockholm, som var med. Och mycket riktigt så hade Lennart tagit X2000 från Skara. Sterner bokat från Örebro och Alfv tagat från Skövde! Micke Ekström brukar nästan alltid vara med men i år var han i Thailand och fick tyvärr inte tag i några passande biljetter.

Under årens lopp har många olika julbord testats från lågpris till lyx. De senaste åren har vi dock fastnat för restaurang Gondolen och så blev det även i år. Nu inte bara för den storslagna utsikten och mysiga miljön, utan framför allt för den läckra matsedeln. Det var otroligt väliagt, gott och fräscht samt en mycket trevlig stämning och gemyt på stället. Visserligen kostar det en del men vi var alla eniga om, att detta julbord är något helt utöver det vanliga! Flertalet av oss hade laddat upp genom att hoppa över både frukost och lunch, varför övningen kunde genomföras till full belåtenhet.

Dessa glada ökenkamrater vllt i en av våra julbord.

Foto: Genom Bo Ringdahl

Dock inte för vännen Kåbe, som redan efter några timmar i en hast själv svepte : sig snapsen, bad om ursäkt, betalade för sig och sprang iväg. Förvirring uppstod kring bordet -- alla hade inte observerat att han faktiskt hade betalt. Många befarade att de bevittnat en verklig springnota!

Livlig diskussion utbröt bordet om huruvida vi skulle rätta honom eller göra en polisåmbalan. Innan de faktiska omständigheterna var utredda, hade dock de upprörda enats om, att man självfallet inte kunde svika en kamrat och alla skulle solidariskt ta hans del. Kåben skulle få ta konsekvenserna senare! Lättnaden var stor när vår strålende servitris kunde bekräfta, att han hade gjort rätt för sig.

Några dagar senare fick jag ett mail från Käbe, där han bakslagit sitt snabba uppbrott samt förklarade att han var tvungen att springa till ett möte och att han där fick ett så bra uppdrag att han vill fira det genom att redan nu anmäla sig till nästa års tuldbord!

Bilder från vårt julbord finns på föreningens hemsida enligt nedan.

Bo Ringdal - 010

HEMSIDA FÖR FN-KAMPATERNA 72 M

Efter att jag har skaffat domännamn samt bytt webbplats har hemsidan blivit lättare att underhålla och att hålla aktuell. På hemsidan finns nu samtliga nummer av Sandpappret, som har kommit ut och under senaste året har Ökenkurren från 1978-1979 scannats och lagts ut på hemsidan. Du kan även hitta e-postadresser på hemsidan.

Vi har nu tillgång till mer utrymme så nu kan betydligt fler foton publiceras. För närvarande finns ca 200 bilder att titta på. Till nästa projekt behöver jag Din hjälp! Jag skulle vilja lägga ut foton från samtliga posteringar men då jag inte har de korten själv så hoppas jag att Du kan scanna in kort samt maila dem till mig på min egen e-postadress (jeff.willman@zzzz.se).

Om Du tycker att det är något som saknas på hemsidan så är det bara att höra av Dig.

Homepage: <http://www.zzzz.be/sina/>

Leif Willman -- 114

ADRESSUPPGIFTER

Neonstående uppgifter om ry adress har inkommit till redaktionen:

056 Bernt Berlin

Brita Skögnarsgård 20

74234 ÖSTHAMMAR

Redaktören

.....

MEDLEMSNYTT!

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

Årso har vi nöjet att uppmärksamma jubilarer i form av "5- och 10-åringar" nästkommande år, 2006, och de synes vara som följer.

68 ár

Sture Ahlstedt

HClstab

8:15

60 3r

Karl-Oscar Mikaelsson

STB - komp/hvajen

30/5

70 sr

Bengt Håkqvist

C STA - komp

16/8

Aly Svensson

C Batstah/stri

2811

65 år

Ulf Hedlund	STR - komp/svt	25/6
Lennart Sjögren	Batstab/posten	27/6
Thord Hjältn	2. komp/3. plut	9/9

60 år

Ingvar Pikkarainen	STR - komp/rep o drivm plut	8/4
Anders Lundqvist	1. komp/2. plut	12/7
Urban Eskelund	Stf C 1. komp	13/7

55 år

Anders Maris	STR - komp/förplut	28/8
Kari Marefält	2. komp/stabsst	17/2
Jan-Olof Paulsson	Batstab/stn (ADC)	1/3
Kjell Bexeli	STR - komp/förplut	14/3
Per-Olof Michel	Batstab/stn	12/6
Thomas Söderman	STR - komp/tpplut	22/7
Bo Ringdahl	Batstab/stn	22/8

50 år

Stefan Ekberg	3. komp/2. plut	6/1
Ronny Rothoff	STR - komp/tpplut	16/1
Björn Sterner	Batstab/stn	17/2
Mats Dahlstrand	STR - komp/rep o drivm plut	17/5
Stefan Rosenberg	1. komp/hund (STR-komp)	18/5
Göran Hage	3. komp/1. plut	23/5
Per Danielsson	3. komp/rto	29/5
Arne Gustafsson	STR - komp/tpplut	2/6
Ulf Gustafsson	2. komp/2. plut	17/7
Martin Öberg	3. komp/rto	24/9
Benny Wäss	3. komp/1. plut	25/9
Ulf Nilsson	1. komp/rto	24/11
Mats Fyrrnes	3. komp/2. plut	20/12

Vi hoppas att gratulationer från anhöriga, ökenkamrater och andra inkommer när så är aktuellt.

Per Hallgren - 180

PÅ TAL OM PALESTINA

Bengt Hållkvist - 050

Generalen Sharon har alltsedan Israelska självständighetskriget 1948-49 gjort sig känd som kanske sitt lands djärvaste och mest hårdtörre officer - or "slaghök" -- som ofta ansett sig nödvärngen att allför hårt tumma på folkrätten. Han har därför självfallet utsatts för berättigad kritik -- mest utomlands. Hemma i Israel anses han oftast som sitt lands livräddare. Han synes 2005 ha varit den

6 ende då levande israel med auktoritet att beordra utrymning av Gazaområdet -- en "duva" eller snarare "duvhök".

Nytt
från

HÖGKVARTERET

FÖRSVARSMAKTENS OPERATIVA
INSATSLLEDNING M.F.L.

FN - AKTUELLT

EFTER TILLMÖTESGÅENDE FRÅN HÖGKVARTERET M.F.L. OCH INFORMATIONSURVAL
SAMT SÄRSKILD PRESSRESEARCH FRÅN REDAKTIONEN HAR NEDANSTÅENDE RE-
DOVISNING ÖVER AVLIDNA FN-VETERANER SAMT FÖRSVARSMAKTENS M.M. LÖ-
PANDE JÄMTE PRELIMINÄRT FÖRESTÅENDE INTERNATIONELLA ENGAGEMANG KUN-
NAT UPPRÄTTAS. REDAKTÖREN

Överstelöjtnant Claes Ståhle,
1919 - 2005. Foto: Stieg Forsberg
chef i regementsstaberna -- dvs ansvarig för ammunition- och tygteknisk materielförsörjning -- tjänstgjorde
då kaptenen Claes Ståhle. Vår väns uppenbarelse manade dock till respekt. Ståhle blev major 1956 samt
överstelöjtnant i Försvarets intendentkår 1972.

Den sista tjänstgöringen före pensioneringen gjorde Ståhle såsom underhållschef vid FN-bataljonerna 70 M
och 72 M 1978 - 1979. FN-rutinerna var ju då att befattningen underhållschef vid varje svensk bataljon nor-
malit bytte innehavare i halvtid och denne således gränsade två bataljoner. Claes Ståhle var en mycket
skicklig yrkesman. Han var noggrann, ytterst pliktrogen samt lojal. Under den något bistra ytan fanns en stor
mängd värme. Han blev en mycket uppskattad vän och kamrat för de svenska FN-soldaterna i Sinaiöken.
Däremot torde ingen ökenkamrat ha sett vår vän i utförsäkning på korta plastskidor nedför sanddyner, som
soldaterna på position 566, trots att Ståhle såsom ung norrländsofficer var mycket duktig slalomåkare.
Efter hemkomsten till Sverige och inte långt efter pensioneringen drabbades Claes Ståhle av ohälsa samt
avstod därför från fortsatt medlemskap i vår kamratförening. Överstelöjtnanten Claes Ståhle blev 86 år gam-
mal och avled efter en längre tids sjukdom den 4 oktober 2005. Vår vän efterlämnar sönerna Fredrik och Carl
med familjer.

Göran Wetterlundh - 001 och Bengt Hällkvist - 050

AVLIDEN FN-VETERAN - kaptenen i reserven Kjell Bomerheim, och inom vår mission i grunden
rekryterad såsom chef Svenska MP-troppen i UNEF II MP-kompani, perioden november 1978 - juni 1979.
Då MP-troppens personal - väl i tjänst i MO -- splittrades upp i åtta internationella (Forts. nästa sida) 7

Kjell Börnerheim 1947 - 2005, kapten i Kavalleriets reserv. Foto: Stig Forsberg

polisdetachments/tjänstgöringsorter, varifrån vanligen patrulltjänst utkommanderades om två MP från skilda länder, blev Börnerheim samtidigt utsedd till ställföreträdande chef MP-kompaniet -- under major Smedjegården -- men därtill engagerad såsom chef Traffic Section i UNEF II HQ i Ismailia.

Kjell Börnerheim var efter hemkomst en tid också medlem av vår kamratförening men fick efter några år alltmer besvär av tinnitus, vilken hörselskada kom att allvarligt försvåra tillvaron över huvud taget för honom, varför han lämnade vår samvaro.

Kjell Börnerheim utnämndes till fänrik i Kavalleriets reserv med placering vid Kungl Livgardets dragoner, K1, i september 1972.

Kjell Börnerheim utexaminerades från Polisskolan 5 februari 1973, varefter han genomförde polistjänstgöring i Täby, Rikspolisstyrelsen (RPS) i Stockholm och Stockholmspolisens olika perioder. Från 1 juni 1991 tills han gick i sjukpension, 2 januari år 2000, tjänstgjorde Börnerheim såsom chef för försvarssektionen i Stockholms polisdistrikt.

Kjell Börnerheim slutade sina dagar i jordelivet 19 oktober 2005

Bengt Hällkvist -- 050 och Per Hallgren -- 180

MINSPRÄNGDA FREDSSOLDATER ur ISAF (International Security Assistance Force) i Afghanistan och dess svenska del har abrupt blivit verklighet. Kanske är inte vi FN-veteraner alldeles överraskade, att svenska fredssoldater kan dödas under stridsliknande former i samband med en fredsfrämjande operation, men synbarligen är svensk allmänhet det -- av media att döma. I Sandpappret nr 1-2, årg 9-10 sid 14 redovisades hur Sverige bl.a. bidrog med en specialsammansatt jägarpluton (då FS 03) om 34 man, varav väldigt

Begravningsakten 17 december av minsprängda Jesper Lindblom i Karlsborgs garnisonskyrka i närvaro av anhöriga och representant försvarsledningen. Foto: Försvarsmakten / SvD.

ISAF-styrkan i Afghanistan utöver den förutbildning av den svenska personalstyrkan, som regeringen beslutat ska ske före mars 2006. Cavsett dessa förslärkringar undrar man, varför chefen i Masar-i-Sharif inte genomgående beordrat, att konvojläst ska utgöras av ett av redan förut i området tillgängliga pansarskyttefordon. Även om folkrätens regler ska iakttas av FN-förband och andra fredsfrämjande styrkor kan oräddhetsmässigt inte så förväntas vara fallet hos angräpar som al-Qaida-kämpar eller talibaner m.fl.

AVLIDEN FN-INSTRUKTÖR OCH KRIGSVETERAN = Allan Mann, sedermera kapten i pansartruppernas reserv m.m. Mann lär enligt uppgift ha blivit född -- eller ha sitt ursprung -- i Töreboda,

många var yrkes- eller reservofficerare härhemma, vars namn och utseende var sekretessbelagda och således ej fick publiceras i offentliga sammanhang eller i media mht krigsplacering inom svenskt försvar. Styrkan benämns dock i media Särskäda Skyddsgruppen, SSG, och har i Afghanistan såsom fjärde jägarpluton, QRF, ingått i ett brittiskt snäbbestskompani med områdesansvar för provinsen Masar-i-Sharif i norra delen av landet (Jfr även Sandpappret nr 1, årg.12 sid11).

Fredagen 25 november drabbades en opansrad patrullbil med fyra svenska QRF-soldater för ett bombattentat varunder en nedgrävd, fjärrutlöst sprängladdning detonerade vid det fordon, som de fyra soldaterna åkte i. Biler körde först i en kolonn på fem svenska ISAF-bilar i utkanten av Masar-i-Sharif. Vid attentatet dödades Jesper Lindblom och skadades de tre andra, varav dock Tomas Bergqvist senare avled.

Enligt uppgift saknar såväl ÖB, amfibiegeneral, som chefen OPII, flyggeneral, personligen markoperativt erfarerhet i fredsfrämjande missioner utomlands. Detta kan vara förklaring till att de synbarligen inte varit införstådda med riskmomenten i sådan verksamhet. Det räcker inte enbart med kevlärhjälm och skyddsvästar utan också pansarjeepar, typ Galleon, vilken nu har beställts i 100 ex. från Sydafrika men först avsedda för den svenskleda Battle group bataljonen för EU-insatser. I ovannämnda skyddsfråga har nu försvarsledningen tvingats tänka om och skall snart pansarskyddade patrullfordon tillföras svenska

Västergötland, från maj 1921. Som väl de flesta torde veta angrep Sovjetunionen vårt grannland Finland 30 november 1939. Allan Mann var då 18 år och nybliven svenskt juniormästare i brottning men hade ännu ej mönstrat för värnpliktsjämbördning, vilket dock inte hindrade honom från att omgående anmäla sig såsom krigsfrivillig och bli antagen till ordonnans i Svenska Frivilligkåren, SFK, med destination finiska Sällsfronten. Knappt en månad efter vapnen tystnat länga finsk-ryska linjerna i mitten av mars 1940 angrep Hitler-Tyskland den 9 april våra grannländer Danmark och Norge. Vid krigsutbrottet i Norge ville Mann inte svika sina norska vänner -- som han lätt kände i den norska frivilligbataljonen, vilken hade kämpat under svenska officerare i SFK -- och som var på väg hem till Norge för slutlig avrustning, när tyska överfallet kom.

Tillsammans med dessa kämpar anslöt sig Mann till de norska styrkor, vilka utkämpade fördröjningsstrider i Kongavinger upp mot Rorcs. När striderna i Sydnorge upphört begav sig Allan Mann och hans kamrater via svenska inlandsbanan m.m. in i Nordfinland samt där upp genom Petsamo-området och åter in i det alltför trånga, kämpande Nordnorge. Tillhörande en norsk bataljon deltog han under mycket hårda strider -- mot general Dietels tyska bergstrupper -- i återerövringen av Narvik 28 maj. I början av juni ingick Mann i en allierad styrka med franska främlingslegionärer, fria polska samt norska soldater, vilka pressade de tyska förbanden längs järnvägen från Narvik mot svenska gränsen. Under dessa strider sårades han av granatsplittar i magen medan hans plutonchef -- en fransk löjtnant -- skedades i ena benet. Medelst en provisoriskt sammansatt skidkåle släpades Mann legionären under 12 timmar i djup blötnö mot och över den svenska gränsen, var på en svensk gränspatrull stötte på dem. Allan Mann var närvid medvetlös av blodförlust och utmattning. 1941 frikallades Mann från värnplikt i Sverige på grund av krigsskador. Under den svenska sjukhusvistelsen -- efter Narvikstriderna -- värvades han dock såsom kurir mellan Sverige och det ockuperade Norge varefter han utförde ett 50-tal uppdrag för norska motståndsrörelsen utan att strävas av Gestapo.

I världskrigets senare del följde Allan Mann över till Storbritannien och anslöts där -- trots frikallelsen -- till fria norska Commandokompani Linge för utbildning i sabotage, närstrid samt fallskärmschoppning! I slutet av 1944 återvände Mann till Sverige och understöddes den norsk-amerikanske flygöversten Bernth Balchen, vilken från Luleå trakten förberedde motvirket i frigöringen av Nordnorge. Härunder deltog Mann i ett flertal underrättelse-, understöds- samt räddningsoperationer i norska Finnmarken bl.a. så att ryssarna inte skulle bli ensamma sögtrare där. Inom parentes kan nämnas att Balchen på nordsvenskt område förde beölet över ett par divisioner Dakotatransportplan och utbildades i vårt land -- hemmighet över 20 000 man s.k. norska "polistrupper" -- dvs infanteri jämte ett antal mindre specialenheter.

Efter kriget utbildade sig frikallade Mann till gymnastiklärare i Norge, blev norsk officer, gifte sig med en norsk kvinna för att sedan återvända till Sverige i början av 1950-talet. 1951 började Mann såsom tillfällig lärare i fysisk träning och närstrid vid Kungl Krigsskolan, Karlberg, och fick 1956 ordinarie anställning samt förordnande som kapten genom särskilt beslut.

År 1967 blev Allan Mann utnämnd kapten i Panetruppernas reserv och avgick med pension 1984.

Collage: Bengt Erikqvist

Kapten i reserven Allan Mann
1921 - 2005. Foto: Stig Forsberg.

År 2004 genomfördes i Nordnorge en internationell övning i krishantering under namnet "Operation Allan Mann" uppkallad så för att hedra Manns krigsinsatser -- främst i Narvik-området. Allan Mann hedrades också med ett otal framträdande krigsutmärkelser såsom franska Hederslegionen, franska Krigskorset, brittiska Military Medal, norska St Olavsmedaljen med ekegren och norska Försvarsmedaljen med lagergren samt flera finska medaljer från vinterkriget.

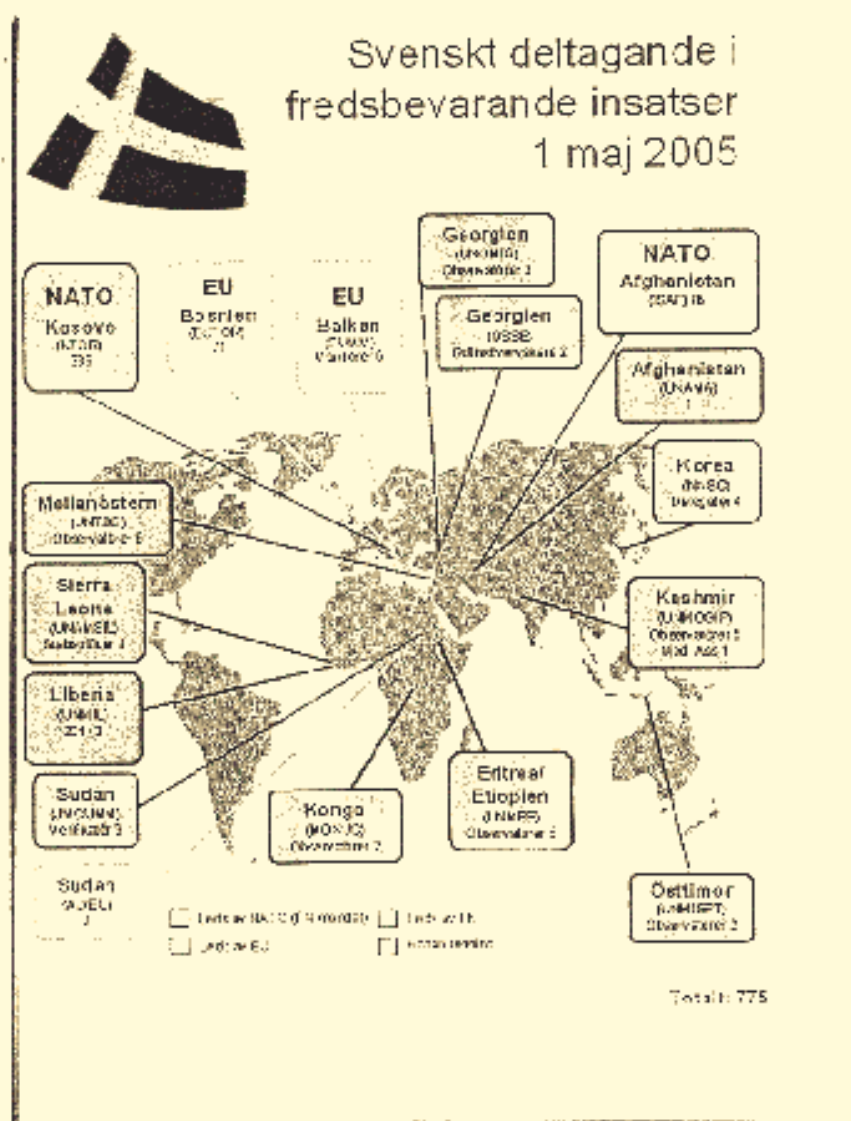
En stor del av den svenska officerskåren -- varav åtskilliga senare FN-officerare (motsv) -- ur alla försvarsgrenar har utbildats av Allan Mann i fysisk träning och närstrid. Många FN-bataljoner har utbildats av honom i kravallbekämpning med st bl.a. plogformering. Även polis, brandkår m.fl. civila institutioner har haft nytta av hans program för buk, rygg, armar och knän (BRÅK). Bliande officerare utbildade han i närstrid och handgemäng dvs hur man slåss med enbart kniv, bajonett, spade eller vapenlös med hjälp (Forts nästa sida) 9

av klädsel och vissa typ karategrepp/rörelser mot knivbevapnad motsståndare. Man måste inte vara muskulös men teknisk.

Undertecknad var kadett i 1^a månader på Karlberg 1961-62. Vid ett tillfälle beordrade fylleraren fram kadett Hållkvist till brottarmattan på vanligt sätt med orden: "Kan jag få låna dej?" Det var ingen fråga. Sedan kröp han ner på händer och knän i parter och beordrade mig koppla en halvvelson under armar och över nacken på honom. Undertecknad var förvisso långarmad men Manns nacke och axlar var bredare än två oxar tillsammans så uppgiften var omöjlig! När jag försökte fullfölja ordern stående framåtböjd över hans rygg skakade han på axlarna och jag föll framåt i en saltomortai för att sedan landa på rygg flera meter bort!

Allan Mann var inte särskilt förtjust i att tala om sina upplevelser under kriget utan mer för att ompesörja omhändertagande av krigsinvalida samt efterforska saknade samt stupade. Han föredrog att handla mer än att orda. Han var fåordig med en kropp och utstrålning som sa' allt. Mann var mycket omtyckt samt uppskattad som lärare, oftast med glimten i ögat. Han lärde någon gång ha tränat varenda yrkesofficer på FN-Bat 72 M.

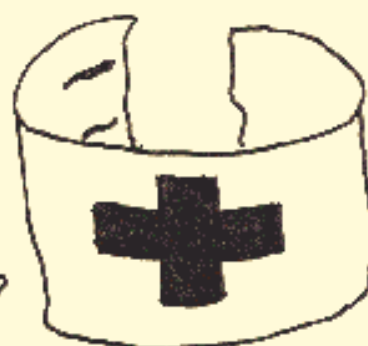
Bengt Hållkvist – 050

Oskärnad översiktsskarta från ATK3
Bengt Hållkvist – 050

FREDSKAMP

-Medicin

NYTT INTERNATIONELLT SJUKVÅRDSEMBLEM

Som redovisades i föregående nummer av Sandpappret har det i många år pågått internationella möten och diskussioner om nödvändigheten av att skapa ett nytt skyddsemblem, vilket kunde accepteras samt nyttjas av sjukvårdsenheter tillhöriga icke-kristna eller icke-muslimska parter i samband med väpnad konflikt. Under två dagar i september träffades ju som bekant hela "Röda korsrörelsen" och representanter för de 191 stater, vilka undertecknat iträgavarande Genèvekonvention i avsikt att lösa symboltvisten men fattades då inget slutgiltigt beslut.

Utan tvekan av det nu fastställda emblemet är en röd kristall, röd och benämns "Röda Kristallen".

REDAKTIONSKANSJLY

Pressmeddelande
8 december 2005

Arbetsgruppen för emblemet

Nytt emblem för Rödakorsrörelsen

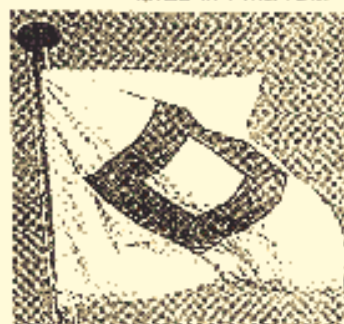
Igår antogs i Genève ett nytt tilläggsprotokoll till 1949 års Genèvekonventioner som möjliggör användandet av ett nytt emblem, som alternativt till det röda korset och den röda halvmånen.

Som antyds ovan förknippas de nu närmast totalt dominerande skyddssymbolema, röda korset och röda halvmånen, med religiös identitet och uppfattas helt missvisande av bl.a. världens två folkrikaste nationer, Kina samt Indien, där iträgavarande kristna och muslimska religioner är av underordnad betydelse. Dessutom har flera arabländer haft invändningar mot Israels emblem röda davidsskölden, Magen David Adom.

En arbetsgrupp tillsatt av Rödakorsets Permanenta kommission med dåvarande ordföranden i Svenska Rödakorset, Prinsessan Christina Fru Magnusson, såsom ordförande har nu gångna hösten framlagt ett slutgiltigt symbolförslag.

Nämnda förslag antogs 7 december i Genève i form av ett nytt tilläggsprotokoll till 1949 års Genèvekonventioner, vilket möjliggör användandet av det nya emblemet såsom alternativ till det röda korset och den röda halvmånen. Det beslutade tredje allmängiltiga humanitära symbolförslaget ska på svenska benämnas röda kristallen och ej röda diamanten som angavs i förra numret av Sandpappret. I det nya emblemet skall en nationell symbol kunna föras in i vita rutan.

Redaktionen för Sandpappret, 105 21 Stockholm, 08 705 20 00
E-post: sandpappret@kkr.se

Bengt Hällkvist - 050

11

Stabsredaktörens spalt

+++++

STABSREDAKTÖREN PÅLYSER HÄRNEDAN ATT INNEVARANDE ÅR, 2006, ÄR DET 50 ÅR SEDAN DEN FÖRSTA SVENSKA UTLANDSSTYRKAN, UNDER FN, INSATTES FÖR EN FREDSFÖRÄNDRANDE MISSION. DETTA FÖRHÅLLANDE BÖR NATURLIGTVIS IAKTTAGAS AV VÅR KAMRATFÖRENING UNDER SAGDA ÅR. REDAKTÖREN

UTLANDSSTYRKAN FYLLER 50 ÅR -- det ska vi fira!

År 2006 är det 50 år sen Sverige efter önskemål från FN skickade ut sina första soldater i fredsbevarande tjänst. Till Gaza närmare bestämt. Detta jubileum ska givetvis firas på ett eller annat sätt i samband med FN-dagen den 24 oktober.

Och hur kan jag veta detta? Jo, helt enkelt därför att jag för någon månad sedan var kallad till en intervju på försvarshögkvarteret, en intervju med syfte att utreda huruvida jag var rätt person för uppdraget såsom redaktör för och författare av en planerad jubileumsbok, "Utlandsstyrkan 50 år". Bakgrunden var, fick jag veta innan intervjun tog sin början, att Försvarsmakten omkring ett och ett halvt år tidigare hade fått en påse pengar från försvarsdepartementet tillsammans med en anmodan om att göra en jubileumsbok.

Tydligen var det så att den eller dom som ursprungligen var tänkt(a) att hålla i detta uppdrag liksom de flesta och det mesta inte längre fanns kvar inom vår så kraftigt nedbantade försvarsmakt och att någon nu upptäckt att det liksom var hög tid att komma igång med arbetet. Kanske var det också så att den som slutligen fick detta ärende på sitt bord inte alls ville ha det och så försenades det ytterligare. Tiden för att förverkliga projektet var under alla omständigheter i knappaste laget.

Jag var mycket väl förberedd inför intervjun och hade till och med bokens innehåll i stora drag med mej i huvudet: 1) Tankarna bakom boken och dess syfte, förslagsvis i ett förord av överbefälhavaren, 2) Så började det – en historisk tillbakablick inledd med bakgrunden till den första FN-missionen och en redogörelse för själva beslutsprocessen (både i FN - högkvarteret och i vår egen regering och riksdag), 3) En förteckning i kronologisk ordning över alla de svenska styrkor som medverkat och med vissa grunduppgifter om var och en (exempelvis befälhavare, styrkans numerär, uppdragets art och resultat vid uppdragets slut) inledd med en världskarta med alla "svenskländer" markerade, 4) Ett antal intervjuer med både befälhavare och vanligt folk samt "nedslag" på olika håll där nå-
got av speciellt svenskt intresse inträffat (typ före-

I två J25or -- ur UN Fighter Squadron 22, F 22 under klargöring i Luluabourg i centrala Kongo Zaire Rod

ta och hittills enda svenska flyginsatsen i Kongo 1960 - 64 med dåtidens hightech-innovation i luften, de s.k. "Flygande Tunnorna", J 29 B (jakt) och J 29 C (spaning) och "vår egen" egyptisk-israeliska Joint Commission's arbete under svenskt beskydd i El Tasa våren 1979 med den praktiska implementeringen av vad som överenskommits i Camp David-förhandlingarna, 5) Artiklar och intervjuer speglade dagssituationen (var finns svenska fredsbevarande styrkor idag, vilka uppgifter har dom och vilka framsteg görs?), 6) Utlandsstyrelsens organisation och framtida uppgifter, 7) Litteraturhänvisning samt 8) Ötiorord av försvarsministern. Intervjun gick bra, vi fann varandra snabbt och det kändes tydligt, att mina synpunkter på jubileumsboken och vad som borde göras innehållsmässigt vann starkt gehör. Normalt brukar jag alltid ligga lågt i situationer som denna och inte ta ut något i förskott men den här gången kände jag mej, när jag gick ut därifrån, faktiskt ganska förvissad om att uppdraget var mitt. Jag visste också, med mej, att jag skulle kunna göra ett bra jobb åt uppdragsgivaren. Därmed inte sagt att jag var den enda med dessa förutsättningar -- självklart inte.

Några dagar senare fick jag ett mail i vilket jag tackades för visat intresse och ett bra möte men vilket också konstaterades, att uppdraget på grund av min "höga kostnadsbild" hade gått till en annan. Jag förnekar inte, att jag gärna hade velat ha jobbet men definitivt inte till vilket pris som helst. Jag hade snabbt kommit fram till att uppdraget skulle innebära en heltidsinsats under de cirka åtta månader, som då återstod fram till lämning till tryckeriet -- och tiden var ändå mycket knapp. Under sådana förhållanden måste man rimligtvis också ha betalt därefter -- jobba ideellt har jag gjort tillräckligt länge under mitt liv.

Oavsett vem som fick uppdraget, hoppas jag självfallet att det blir en bra bok. Men att den i slutändan blir billigare än det pris jag offererade, det tror jag inte ett ögonblick på. Skulle så bli fallet tar jag gärna ett varv krypandes på knä runt vår kära hinderbana i Baluza -- om der bara finns kvar! Som den gången då MoDo 1979 slog Djurgården i avgörande SM-final.

Hur den här jubileumsboken -- i vilken för övrigt också ska ligga en DVD med en jubileumsfilm -- är tänkt att användas och vilka som skall få (köpa) den, har jag inte riktigt fått klart för mej. Däremot tror jag dock att jag lyckats övertyga beställaren om att alla nu levande svenskar, som varit ute i FN-tjänst eller motsvarande, borde vara en självskriven målgrupp. Om jag förstod saken rätt, så var det ingen redan tänkt tanka från beställarens sida.

Så sänd mej gärna en tacksamhetens tanke om -- och i så fall när -- Du erhåller Ditt exemplar.

Kåbe Lidén -- 037

"AL-LIMERICK:ar"

Läser Du en -- läser Du flera

Nedan återger vi som brukligt några av Mellanöstern miljöpåverkade limerickar. Ryktet säger att denna versform har sitt egentliga upphov på Irland. Läsaren bör veta att de två första raderna och den femte skall rimma samt ha lika många stavelser och aka nämnda rader vara längre än raderna tre och fyra, vilka i sin tur är lika korta och inbördes rimmar. Vidare bör tilläggas att första raden bör innehålla en geografisk angivelse i slutet. I detta nummer återfinns till vår glädje den ene av våra två yppersta ökenpoeter. Redaktören

På camper i Sinai öken
av läget såg vi alls ej röken.
För se'n många år
ej fanns några spår
och ej heller hörde vi goken!

När man åkte på leave till Kahlira
för att mormoderns högtidsdag fira,
ja då, ådrar min själ
har det inte gått väl
om man sedan hem kom med blåtira.

Uti den svenska campen "Baluzza"
fanns det sand men ej alls någon mossas.
I Per Hallgrens kök
var det jämt ett stök,
island fick man på sillpudding frossa.

Den som prövat slå runt i Jerusalem
och bokat bord till sin vän Metusalem
har blev utslängd av vakten
och fick se'n öka takten
för då gällde det bara att rusa hem.

Sture Ahlstedt -- 931

13

MÖ-HUMOR... hört berättas

Som bekant var Saddam Husseins makt närmast oinskränkt i Irak ären före senaste Irakkriget. Därvid hade han ju också snott till sig det mesta i penningväg. Kanske var det åldern, som gjorde att han synbarligen var litet återhållsam vad gäller kvinnor -- eller? Men hans söner var i alla fall aktiva i grenen. Det är sålunda begripligt att Saddam inte var särskilt muslimskt troende. I varje fall var han ytterst tveksam till om han skulle uppnå sådan himmeisk härlighet hos Allah att den skulle vara likvärdig den han hade skapat åt sig själv i alla de palats han tillägnat sig här i jordelivet. Han skulle nog inte ens få sitta vid Allahs sida.

Hur som haver var Saddam vid något tillfälle i behov av vila och åtskilt från alla ja-sägare. Följaktligen hade han begivit sig ut ensam på en roddtur på Tigris i närheten av ett av de många palatsen. På avstånd kajakade en annan roddbåt med livvakt och adjutant. För att komma utom synhåll från dessa -- han behövde tydligen "låta sitt vatten" -- så roddde Saddam runt bakom en vassrugge. När han så stälde sig upp i båten så kantrade denna och Saddam föll i vattnet och sjönk innan han hann ropa på hjälp.

Men alldeles i närheten satt några fattiga smågrabbar -- också i en liten båt -- och fiskade för dagens livsuppehälle. De såg olyckan samt skyndade till, varvid den ene grabben. Ali, dök ned i vattnet och lyckades få upp Saddam till ytan, verpa han fick hjälp av den andre. Mohammed, att hiva upp Saddam i båten alldeles utpumpad.

Efteråt när Saddam hade återhämtat sig, var han jättelucky och mycket tacksam mot pojkarna så han lovade dem stora belöningar och han frågade först Ali: "Vad önskar du dig? Sag vad som helst så ska du få det."

Efter en stund svarade Ali: "Jag vill ha en ung, stark och snabb kamel."

Det lovade Saddam ordna och dessutom rikligt med foder. Därför stälkte han samma fråga till Mohammed.

Denne satt sur en stund och svarade sedan buttert, att han inte ville ha något alls.

"Vad nu då," frågade Saddam förvånat, "du som har varit med om att rädda mig, Iraks oinskränkte herskare, måste väl kunna motta en värdefull belöning?"

"Ja, jag skulle i så fall vilja ha en stilig begravning, Inshallah!" blev det överraskande svaret från Mohammed.

"Nej men det är du alldeles för ung för annu utan önska dig något du verkligen vill ha", uppmanade Saddam.

"Nej, det förs jag inte för om jag får något fint och sedan berättar för min far, att jag varit med om att rädda livet på Saddam Hussein så kommer far att slå ihjäl mig".

"Usch, den stygga baljan!" utropade lille Banzar, liksom över att han tyckte sig ha fått sina byxor nedstänkta av baljan och dess innehåll. Otäckt med den ansåg han och började sparka den.

Gamle Abu Hassan -- som just då kom att passera förbi -- stannade till inför vad han hörde och såg. En annan man skulle kanske inte ha brytt sig för så litet men denna Hassan gjorde så, då han kände på sig att här fanns tillfälle att uttala en vis lärdom. "Varför bannar du baljan?" frågade han nyfiskt den lille erga pojken.

"Se så den har stänkt ned mig!" svarade lille Banzar och pekade på sina nu nedsmutsade, våta byxor.

"Har baljan verkligen gjort detta?" undrade Abu Hassan med ett djupsinnigt ansiktsuttryck.

"Ja, det har den!"

"Nej," svarade gamle Hassan med ett allvarsamt leende -- "ser du den stänker ju inte ner mig, fastän att jag står lika nära baljan som du. Ser du min gosse -- baljan kan inte..."

Precis då rusade en hund förbi och stötte till baljan så att den välte omkull, översköljde den vise, gamle mannens byxor med smutsigt vatten samt krossade fullkomligt gamle Hassans enda stortå.

"Den satans baljan!" vrålade gamle, vise Hassan samtidigt som han hoppade på ett ben, blodröd i ansiktet av smärta och ilska.

Då log lille Banzar

Moral: *Snedig visdom skall man spara.*

Tills man räkar själv fara

Historien om baljan ovan är en språklig och MÖ-miljömässig omarbetsning av ärdom från Faistaff Fakir.

Foto: Reuters

ÖKENVÄRLDEN..

UNDER DENNA VINJETT ÅTERKOMMER, SOM BRUKLIGT I SANDPAPPRET, EN BESKRIVNING AV FAKTA OCH/ELLER FICTION OM ETT DJUR ALTERNATIVT EN VÄXT, SOM FINNS/FUNNITS I SINAI ELLER EN STJÄRNBILD DÄROVANFÖR MED ARABISK ELLER ANTIK EGYPTISK ANKNYTNING

UDJAT: det allseende ögat och dess ursprung

I många kristna kyrkor kan man se ett öga avbildat, ibland omgivet av en liksidig triangel (den heliga troenighetens triangel), ibland omgivet av solens gyllene strålar och stundom med båda inramningarna. Flertalet kristna kyrkor är -- till skillnad från judiska synagogor och muslimska moskéer -- utsmyckade med olika symboler (ikoner) eftersom de andra två stora monoteistiska (mono = en; teo = gud) religionerna, judendomen och Islam, fördömer avbildningar såsom varande ett slags avgudabilder, vilket strider mot Det Första Budordet:

"Du skall inga andra gudar hava jämte mig. Du skall icke göra Dig något beläte eller någon bild, vare sig av det som är uppe i himmelen eller av det som är nere på jorden... etc, etc..." (2. Mos. 20)."

Även om det finns kristna samfund, som bejakar och efterkommer detta bud så tycks flera ta tåmigen lätt därpå, ty många kristna helgedomar är fyllda av praktfulla helgonbilder (ikoner och allahanda symboler av skiftande ursprung). "Guds allseende öga" är som symbol lånad från den gamla egyptiska mytologin under faraonernas tid -- flera tusen år före vår tideräkningens början. De allseende UDU (ögonen) är symboler för solen och månen. De tillhör guden HORUS, en mycket komplicerad gudom, vilken genom sekler ändrar gestalt och karaktär. Ursprungligen en gammal himmelsgud med falkhuvud återföds han som son till gudarparet ISIS och OSIRIS. Fadern Osiris, de levandes härskare, hade mördats och styckats av sin bror SETH, men modern Isis sammanfogar kroppsdelarna och Osiris fortlever såsom de dödas konung. Även Horus hotas av Seth men besegrar slutligen sin fars mördare och efterträder Osiris samt solguden RA som den högste guden i egyptisk religion och som sådan erkänd i hela det stora riket. Gudinnan Isis med det lilla Horusbarnet -- även kallad HARPOKRATES -- i sin famn är en föregångare till Maria med Jesusbarnet.

Guden Horus uppträder i många skepnader men vanligast är en människokropp med falkhuvud. Fed

Även i övrigt uppvisar Horusgestalten många karaktärsdrag, som förebådar kristendomen. Horus uppträder i många skepnader men den vanligaste inkarnationen är falken eller en människa med falkhuvud. Ofta kan man se en falk såsom Faraos beskyddare sittande på eller intill dennes huvud -- ibland med utbredda vingar. Att falken kom att bli den högsta gudomens symbol är lätt att inse även om man kan formoda att det fanns flera.

BATALJONSPASTORNS STRÖVTÅG I EGYPTEN

Denna gång tänker jag ta Dig med till Egypten – före vår Sinaitjänst – bara jag inte upprepar mig. Detta land är, som bekant, fantastisk och har en sådan märklig kulturskatt, att dess like kanske inte finns någon annanstans i världen. Man kan i månader vistas i detta förunderliga land och ändå göra nya upptäckter. Första gången jag var i Egypten var 1968. Jag vill berätta lite om den resan.

Jag bodde på ett hotell alldeles invid Egyptiska museet i Kairo. Utanför satt skoputsarpojkar för att få tjäna en slant. Jag vill verkligen rekommendera ett ganska långt besök på museet. Här finns guld och ärar guld från 4000 år tillbaka i tiden. När Tutankhamons grav upptäcktes i Konungarnas dal 1922 fann man en av de förmåsta guldkatternas i världen. I hans gravkammare fanns lådor inuti varandra. De var stora som små garage och helt överdragna med guld. Flera av dessa finns på museet. Där finns också Tutankhamons stridsvagn övergjutet med guld. Den ser nästan ut som en modern sulky. Här finns också mumiekammaren med sina närmare 20 faraoniska mumier. Numera tror jag att den är stängd. Anvar Sadat sa att man ska inte tjäna pengar på döda människor så han stängde kammaren. (Den kanske är öppen igen – men jag vet inte). När man gick från mumie till mumie kom man slutligen fram till Ramses II. Det var med både vördnad och nyfikenhet man stod vid hans sarkofag.

- Var det verkligen denne man, som följades med Mose?
Var det denne man, som drunknade i Röda havet vid israelernas uttåg? Många år senare, när jag kom till mumierummet var Ramses borta. Jag undrade varför.

- Mumien finns nu i USA. Bl.a. på en egyptisk utställning men också för att forskare ska undersöka om den märkliga personen hade drunknat.

Jag har inte fått något svar, om det var så. Det är risk att jag fördjupar mig för mycket i detaljer men det finns så rysligt mycket att lundera över och är så intressant tycker jag.

Så har vi de stora pyramiderna. Naturligtvis är de tre utanför Kairo de största men förutom dem finns ytterligare ca. trettio stycken samt dessutom en mängd små, vilka kanske bara är upp till tio meter höga. Redan under Mose tid fanns dessa monument.

Jag vill här inskjuta en parentes. Inne i Cheopspyramiden finns en granitsarkofag i kungens kammare. Det finns ett märkligt jack i sarkofagens kant – kanske en halv meter långt samt omkring 30 cm djupt. Det konstiga är att graniten har smält och smältan ligger på golvet. Vad har hänt och hur samt varifrån kom den hetan?

Kammaren med granitsmältan. Okänd fotograf

Intill pyramiderna finns små hantverksskiosker, där man kan se hur papyrus tillverkas och här intill produceras även gedigen parfym – sådan som bl.a. Herodes den store ordnade i Jeriko samt förärade Kleopatra

Inne i den största pyramiden -- byggd ca 2800 f.Kr. av farao Cheops under 4:e dynastin -- finns smäll granit. Red

Nu lämnar vi de stora pyramiderna i El Giza och vandrar in i gamla staden i Kairo. Här finns den stora Alabastermoskén och i en liten gränd finner man Abu Sergius kyrka. En av världens äldsta kristna kyrkor. I traditionen säger att på den platsen bodde Josef och Maria med Jesusbarnet under sin flykt till Egypten. Deras bostad låg under koret i Abu Sergius' kyrka.

Alldeles intill finns också en av världens äldsta synagogor. Judarna som tjänstgör där berättar gärna om dess spännande historik. Här finns även Menorah -- den sjuarmade ljusstaken -- broderad på ett fint kläde samt det moderna Israels statsvapen.

Inom gamla stadens murar finns så väldigt mycket att se och uppleva. Dit hör många gamla koptiska kyrkor. (Koptiska kyrkan betyder *egyptisk kyrka* och hör till världens äldsta). Det finns omkring 8 miljoner kristna kopter i Egypten med en total befolkning numera av ungefär 70 miljoner invånare. I gamla staden finns både munk- och nunnekloster. Jodå, jag besökte bl.a. ett nunnekloster. Äbbedissen visade runt, varvid jag kom till en samlingshall med altare, relikier och bonebankar. Jag upptäckte konstigt stora ägg, som hängde i snören från taket. När jag frågade:

- "Vad är detta?" fick jag till svar
- "Det är strutsägg".
- "Men varför hänger de här?"
- "Liksom strutsen alltid håller sin blick fastad på ägget, skall vi alltid ha vår blick fäst på Frälsaren, Jesus Kristus".

Här i denna märkliga miljö hände saker. I St George's kyrka stod en kvinna framför en glastäckt ikon och förde ett mynt över tavlan.

- "Vad gör hon?" frågade jag
- "Hon ber och när myntet fastnar på glasets vet hon, att hon får bönesvar."
- "Men fastnar myntet?"
- "Vänta ska Du få se."

Och faktiskt där satt det. Vad som hände med kvinnan och hennes bön vet jag inte. Så vandrar jag vidare in i de gamla gränderna. Där finns kvarter där man säljer guld och gator med silver och tenn och kläder och där man säljer hängande djurkroppar omsvärmade av flugor. Någon försäljare frågade varifrån jag kom och vem jag var. När han fick reda på, att jag var svensk präst tog han mig avsidet och sa:

- "Även jag är kristen jag är kopt. Följ med mig hem på en kopp the." Ja visst var det trevligt.

Detta är nu bara några små glimtar från Bibelns Egypten -- egentligen såsom jag upplevde det för flera år sedan. Om det blir någon mer möjlighet ska jag vandra vidare och berätta. Men innan jag slutar för den här gången måste jag berätta om ett mycket intressant möte jag hade på Universitetet i Kairo. Där mötte jag då Vivi Täckholm. Vilken människa! Vilken fantastisk person. Hon var professor i Kairo samt Alexandria och utgav flera botaniska och kulturhistoriska böcker samt utgav tillsammans med Muhammed Drar "Flora of Egypt" i fyra tjocka band. Vivi blev så glad, när det kom någon svensk. Hon dog ju 1976 -- 80 år gammal -- strax efter att vi hade kommit ner på vår FN-mission.

Värt att veta från MÖ...

VID SIDAN OM DE STORA RUBRIKERNÄ OM VÄRLDSHÄNDELSEKÄN MÄN HÄR OCH VÄR FINNA STOFF AV INTRESSE FÖR ÖKENVETERANER ELLER SINAIVÄKTARE. DÖM SJÄLVÄ.

De festligheter som olika religiösa trosriktningar genomför vid vad de flesta västerlänningar tidsmässigt betraktar som årsskifte skiljer sig åt en del såväl avseende upphov, genomförande/traditioner som tider. Muslimska troshäknare har en helt annan almanacka än de kristna, vilket medför att islams festkalender följer månens faser och flyttar sig elva dagar varje år. Islams heliga fastemånad, ramadan, vandrar således och hade år 2005 e. Kr. infallit under större delen av kristna oktober med avslutning 3 november då fastebrotts-helgen, *Eid al-Fitr*, firas. Denna helg kallas "lilla högtiden" och kommer näst efter "stora högtiden", *Eid al-Adha*, i betydelse. Eid kan närmast översättas med "en återkommande lycka eller festglädje". Många säger att "lilla högtiden" framför allt är barnens högtid, då presenter vanligen i form av pengar samt kläder delas ut.

Det finns ingen speciell Edsmat utan kycklingspett och grillat lamm kan förtäras liksom massor av grönsaker och goda kakor samt teer beroende på nationalitet.

Fastebrotts-helgen och fastemånaden handlar till stor del om samhörighet och solidaritet. Det anses viktigt att ge almosor till de fattiga och trots presenterna bör man tänka på dem som har det sämre ställt; menar många. Föregående fastemånad medför mera tid för eftertanke om innebörden av förestående fastebrotts-helg och förberedelser samt mindre kommersialisering än det kristna julfirandet. Dock har man ingen speciell mat just för Eidsfirandet motsvarande vår skinka etc. Dock unnar man sig läcker muslimsk mat av olika slag.

Härnäst i tur -- inplacerat efter vår majoritetskristna tideräkning -- kom judarnas chanukka, vilket betyder "återinvigning". Även denna helg flyttar sig efter vårt sätt att räkna och daterade sig år 2005 e. Kr. och in i år till mellan 25 december och 2 januari. Den judiska kalendern följer månåret. Sagda helg har mycket gemensamt med de kristnas jultraditioner. Till skillnad från adventsljusstaken har chanukkaljusstaken nio ljus. Under den åtta dagar långa helgen tänds varje kväll ett nytt ljus med eld från det nionde ljuset tills alla är tända.

Chanukka firas till minne av jucas återerövring av Templet i Jerusalem år 164 f. Kr. (kristen, romersk tideräkning). Vid tempelinviqningen skulle det eviga ljuset tändas fast man hittade bara ett litet krus olja, som ej skulle räcka mer än en dag. Mirakulöst kunde emellertid ljuset hållas brinnande i åtta dagar. Därav det åtta dygn långa firandet.

Till mattraditionen under chanukka hör att äta mat med mycket olja -- Lex, friterade potatisplättar -- till ämin-nelse av oljemiraklet. Däremot har seden att ge barnen presenter under ifrågavarande helg inte alls något religiöst eller historiskt stöd utan är en efteravning av julklappstraditionen bland många kristna. Men någon judisk tomt finns ej. Kanske däremot bruket att ge en present varje morgon kan krytas till tändningen av ett nytt chanukkaljus varje dithörande helgdag.

Den nioarmade chanukkastaken tänds med hjälp av mittljuset.

Tidsmässigt sist i raden av olika religioners helger kom i år den kristet ortodoxa julen. Anledningen

är att ortodoxa kyrkan följer den s.k. julianska kalendern, vars upphov härstammar från Julius Caesar år 46 f.Kr. Senare (1582, vår tideräkning) byttes denna kalender ut mot den gregorianska tideräkningen, vilken vi tillämpar i katolska och protestantiska kyrkor m.fl. Den ortodoxa kyrkans kalender ansluter – som sagt – till den julianska, varigenom man konsekvent har ett skottår vart fjärde år medan den gregorianska utesluter skottdagen de sekelårtal, som inte är jämt delbara med tyrahundra. Hittills har skottdagen tagits bort 13 gånger. Den ortodoxa julen infaller 13 dagar efter vår och löregås av 40 dagars fasta. Detta innebär att juldagen infaller först 7 januari – eller för oss trettonhelgen – och då man först kan äta rikligt med julmat såsom lamm, turkiska kåldolmar, i vissa fall julsinka. Även den kristortodoxa fastan medför att många av dess be-

Ekkvistar el.dyl. som välsignas i kyrkan ersätter julgranen för de kristortodoxa.

kännare upplever att denna distanserar dem från en annars väl kommersiell julkulturer och samtidigt gör att juldagen känns mer festlig, när den väl inträffar.

Julgranen får stryka på foten mot något annat men hårt träslag som ek el. dyl. På julträdet bryts en ekgren (motsv) från vilken tas kvistar, som välsignas i kyrkan samt därefter fästas bakom hemmets ikon. Julträdet är en folklig sed, som även fått religiös innebörd. Dels ska kvisterna erinra om virket i brasan, vilken herdarna satt och värmdes sig kring, då budet om Kristi födelse kom men även påminna om Kristi uppståndelse från korset, vilket var tillverkat av just ett hårt träslag.

Redaktören

Vad bjuder Främre Orienten?

EN DEL ÖKENVETERANER UNDRAR OM UNDERTECKNAD BLIVIT SJUK EFTERSOM MATSEDELN LÄNGE HAR UTEBLIVIT. VAR LUGNA – DEN KOMMER HÄR!

REDAKTÖREN

EGYPTISK UGNSSTEKT KYCKLING MED POTATIS (4 port.)

1 hel kyckling
2 kg potatis
1 kg tomat
2 medelstora, gula lökar
Salt och peppar
Egyptiskt ris (el. liknande)
Shareya (pasta)
Smör eller margarinolja

Tvätta kycklingen och ta bort innanmätet. Gnid in kycklingen i rikligt med salt och peppar. Skiva potatisen och löken -- ju tunnare skivor desto kortare tillagningstid. Fyll ugnformen till 3/4 med potatis och lök. Strö över salt och peppar. Placera kycklingen ovanpå potatisen. Skölj och dela tomaterna, mixa med litet vatten så att det blir som en juice. Häll tomatjuicen över kycklingen och potatisen, nästan helt upp till kanten. Täck över med folie och gör små hål i folien. Ställ in formen i ugnen (hög värme) i c:a 45 - 60 minuter. Kärn av och smaka på potatisen. Ta bort folien och låt formen stå i ugnen tills allt fått en fin stekfärg.

Skölj riset noggrant, tills vattnet är klart. Salta. Bryn 1/4 av shareyar i matfett i en medelstor kastrull. Tillsätt riset och rör om. Tillsätt vatten så att det täcker riset. Koka på låg värme i c:a 20 minuter eller tills vattnet har absorberats, rör om efter halva tiden.

Servera den ugnsstekta kycklingen tillsammans med riset.

Shawarma: Over hela Egypten får man "shawarma", lamm på grillspett. Tunna skivor från lammspett blandas med tomat i ett pitabröd och serveras såsom smörgås. Var så god

För att sköja ned den fasta födan kan inhandlas en flaska cypriskt vitt vin: Ambra Muscat d'Alexandrie eller libanesiskt rött som: Chateau Kefraya.

20 (Utdrag ur turistbroschyren Detur Egypten - Tunisien, Vintern 2005 - 2006) **Bengt Hällkvist -- 050**

FN-Kamraterna 72M

2006-03-03

Sida 1 (3)

Kamratträff fredag 22 - söndag 24 september 2006

Vi kryssar med Vikingline till Tallinn! Vi är borta två nätter och får gott om tid tillsammans, generös utspisning, gedigen föredragning om det nya Estland samt personlig guidning i Tallinn av en kamrat som arbetat där i flera år. Alltså ett fullspäckat program - som är något utöver det vanliga! Dessutom genomför vi föreningens **årsmöte**, vilket vi härmed kallar till.

Flera medlemmar har under lång tid förespråkat en kamratträff med kryssning, andra medlemmar vill absolut inte ut på sjön. Eftersom vi hittills haft alla våra möten på land, provar vi denna gång något nytt och spännande.

Målsättningen med resan är

- Kamratlig samvaro under trivsamma former
- Ökade kunskaper om Estland och Tallinn
- Möjlighet till shopping (som kan bli en mycket lönsam affär....)
- Genomföra årsmötet

Samling fredag 22 sept kl 1630 i Vikingterminalen, Stadsgården, Stockholm.

Vi är åter söndag 24 sept kl 1300. Föreläggning och priser per person:

- Dubbelhytt kat C (ej fönster)	1.560 kr
- Enkelhytt kat C	2.190 kr
- Dubbelhytt kat B (ej fönster)	2.140 kr
- Enkelhytt kat B	3.340 kr
- Dubbelhytt kat A (med fönster)	2.390 kr
- Enkelhytt kat A	3.840 kr

I priset ingår allt detta: Välkomstdrink, tre-rätters à la carte middag inkl(!) drycker (tre bra viner), frukost, buffét-middag inkl drycker (öl, vin, vatten o kaffe) söndagsbrunch samt kaffe och frukt under samlingar i konferensrummet.

Preliminärt program (för gemensamma aktiviteter)

- Fre kl 1700-1800 Årsmöte
- Fre kl 1800- Middag i à la carte-matsalen
- Lör kl 1000-1100 Information om Estland och Tallinn
- Lör kl 1100-1300 Guidad tur i Tallinn
- Lör kl 1300-1800 Egna aktiviteter
- Lör kl 1800- Middag i Buffet-restaurangen
- Sön kl 1100-1200 Brunch

FN-Kamraterna 72M

Anmälan görs genom inbetalning av anmälningsavgiften 500 kr till föreningens postgiro 409 96 39-9 senast 15 juni 2006.

Ange hyttalternativ samt din mailadress!

Anmälan utan inbetalning gills inte! Slutbetalning enligt senare order.

Vi åker med Vikinglines **M/S Cinderella**. Fartyget gör i dag dygns-kryssningar till Åland, men kommer efter sommaren att kryssa på Tallinn. Mer info om fartyget finns på länken <http://www.vikingline.se/pagesSE/ovrigtFartygCinderella.asp>

Anslutningsbussar går från hela mellansverige, info om dessa hittar du på <http://www.vikingline.se/pagesSE/OvrigtAnslutningarBussskarta.asp>

Matarbussar i Stockholm avgår från Cityterminalen och Slussen.

Mer detaljerad info utsänds till deltagarna i god tid före avresan. Men vill du redan nu veta mer, så hör av dig till per.hallgren@chello.se (kommendantur etc) tel 08-847 513 eller lars.josefson@swipnet.se (program mm) tel 08-767 6878, eller bo.ringdal@swipnet.se (övriga frågor) tel 0708-954 407.

Information om träffen kommer också att läggas ut på vår hemsida <http://www.zzzz.se/sinai/>.

Med hopp om stor uppslutning samt en trevlig och innehållsrik resa!

Styrelsen för FN-Kamraterna 72M

FN-Kamraterna 72M

Anmälan till Kamratträff 22-24/9 2006

Anmäl dig senast 15:e juni

Hör av dig till

- Bosse R: Tel: 0708-95 44 07
E-mail: bo.ringdal@swipnet.se
- Pelle H: Fax: 08-401 00 19 (A)
Tel: 08-84 75 13 (B)
E-mail: pgi.hallgren@chello.se

eller skicka kupongen till: Per Hallgren, Hornsbruksgatan 3B, 4 tr, 117 34 Stockholm

☐

Ja, jag deltar på Kamratträffen 22-24 sept 2006

☐

Nej, jag kan tyvärr inte delta!

Avgiften - 500 kr - insätts på föreningens Postgiro 409 96 39-9

Betala gärna med e-PlusGiro

Glöm inte att ange namn och refnr samt hyttalternativ!

Vi behöver din anmälan - och anmälningsavgift - senast den 15:e juni

Har du mail, så ge oss gärna din aktuella E-mailadress

Namn: _____

Refnr: _____

E-mail: _____

Telefon: _____